

مهاجرت برای عمران

گفتوگو با مدیر عامل جوان یک گروه خیریه درباره جهادگرانی که از شهر و دیار خود دل کنده و کمر همت را برای آبادانی سیستان و بلوچستان بسته‌اند

نسیم سهیلی | روزنامه‌نگار

پرونده

سرزمین سیستان در شاهنامه اهمیت ویژه‌ای دارد. سرزمین دوست‌داشتنی که محل تولد و خیزش بسیاری از پهلوانان ایران زمین از جمله رستم است. بلوچستان هم با فرهنگی غنی و مردمانی بردبار شناخته می‌شود اما برخی از مردمان غیور این استان بنا به دلایل عمده زیرساختی، هنوز هم از فقر اقتصادی و فرهنگی رنج می‌برند. برای حل معضلات و پاک کردن چهره فقر از سر و روی سیستان و بلوچستان نه تنها همت مسئولان دولتی، بلکه تلاش مردم و نهادهای مردمی لازم و ضروری است. سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه‌های خودجوش مردمی اگر از مسیر درست و صحیح کار کنند، گام بزرگی برای رفع محرومیت‌های این استان برداشته خواهد شد. در پرونده امروز زندگی سلام به سراغ حامد زراعت‌کن، مدیر عامل گروه جهادی «جهت» رفتیم. جوانی که از شهرش یعنی شیراز به سیستان مهاجرت کرده است تا در حد توانش به مردم عزیز این خطه از کشورمان خدمت کند و برای آن‌ها زندگی بهتری بسازد. همچنین با گوشه‌ای از فعالیت‌های این گروه خیریه که از جوانانی با استعداد و با انگیزه تشکیل شده به عنوان جهادگرانی که کار عمران و آبادانی روستایی انجام می‌دهند، آشنا خواهیم شد.

در زمان اوج فعالیت‌های ریگی به این استان مهاجرت کردم

شاید باورش سخت باشد اما هنوز هم هستند مردمی که در این روزگار دل به مال دنیا و پست و مقام نبسته و راهی سرزمین‌های محروم شده‌اند. آن‌ها صدای محرومان را شنیده، مرهمی بر ایشان پیچیده و تمام تلاش‌شان این است که زخم‌شان را درمان کنند. یکی از این افراد که از دیار خود کوچ کرده، حامد زراعت‌کن است، مدیر عامل گروه جهادی جهت. او متولد شیراز است و کارشناسی ارشد کارآفرینی از دانشگاه تهران دارد. او درباره علت مهاجرت به این استان می‌گوید: «من در اوج فعالیت‌های عبدالمالک ریگی بود که دانشگاه زاهدان قبول شدم. با این که آمدنم ریسک بزرگی بود اما به این استان مهاجرت کردم البته اوایل فقط برای درس خواندن بود اما زمانی که نهایت محرومیت استان را دیدم، به اهداف آینده‌ام فکر کردم. البته من فرصت‌های خوبی برای اشتغال در شهرهای دیگر داشتم. همان زمان در ستاد نانو زیر مجموعه معاونت علمی نهاد ریاست جمهوری کار می‌کردم و پس از فراغت از تحصیل هم پیشنهادهای زیادی برای کار داشتم اما هدف من چیز دیگری بود.»

جهت مخفف جوانه‌های همت و تلاش است

او که از زمان مهاجرتش به استان سیستان و بلوچستان نزدیک به یک دهه گذشته و تلاش زیادی را در این سال‌ها برای پاک کردن گرد محرومیت از سر و صورت این استان به کار گرفته، درباره گروه خیریه‌ای که راه‌انداخته است، می‌گوید: «در این خصوص (ریشه‌یابی مشکلات استان) نتایج خوبی گرفتیم و از سال ۹۵ تحقیقات‌مان وارد فاز عملیاتی شد. ما با اداره‌های مختلف، خیران و سرمایه‌گذاران وارد مکالمه شدیم و در سال ۹۷ به طور رسمی خیریه جهت را تأسیس کردیم که مخفف جوانه‌های همت و تلاش است و اکنون تقریباً ۲۵ نفر در این گروه فعالیت می‌کنیم که هسته اصلی گروه‌ما از شهرهای خودمهاجرت کرده‌بعضی‌هایمان به همراه خانواده‌ها در این استان سکونت کرده‌ایم.»

کمک‌های مقطعی به فقر بیشتر مردم منجر می‌شود

«اولویت ما از بین بردن فقر فرهنگی است و پس از آن فقر اقتصادی و به این دلیل ما وارد انجام کارهای زیرساختی شدیم ولی متأسفانه بسیاری از مردم نهادهای خیریه با رویکردهای احساسی و کمک‌های مقطعی زحمات ما را هدر می‌دهند و این به فقر بیشتر در منطقه و تبیل شدن مردم دامن می‌زند»، مدیر عامل خیریه جهت با این مقدمه می‌افزاید: «بخش غذا، لوازم تحریر، لباس و... فقط برای مدت کوتاهی می‌تواند مفید باشد. البته اگر خانواده‌ای از یک پیرزن و پیرمرد از کار افتاده تشکیل شده این کمک‌ها بلا مانع است اما وقتی می‌بینیم در خانواده‌ای چهار مرد جوان زندگی می‌کنند و همه بیکارند، این کمک‌ها نه تنها فایده‌ای ندارد بلکه بر عکس عمل می‌کند و تأثیرات بدی خواهد داشت! حرکت غلط نهادهای حمایتی مردم را تبیل و ویرتوقع خواهد کرد. در کل تمام کمک‌ها باید هدفمند باشد، این مسئله چیزی است که تا قبل از ورود تخصصی ما به منطقه، مورد توجه قرار نمی‌گرفت.

ما پولی را که از نهادهای مختلف و خیران گرفته‌ایم، هیچ‌گاه مستقیم به مردم نداده‌ایم بلکه آن را در قالب کالا و خدمات ارائه کرده‌ایم. چون رویکردهای احساسی و مقطعی بعضی مردم به این محرومیت‌ها دامن زده است. در صورتی که فقط پول یا بسته‌های حمایتی به افراد تعلق بگیرد، آن‌ها را تبیل می‌کند و باعث می‌شود دیگر در قبال کارشان دلسوز نباشند! ولی ما این رویکرد را با ایجاد اشتغال تغییر دادیم تا خودشان از دسترنج خودشان نان بخورند.»

این ۴ نفر!

مدیر عامل خیریه جهت با اشاره به این نکته مهم که ما به کار تیمی و گروهی اعتقاد داریم نه کار فردی می‌گوید: «اعضای اصلی گروه خیریه ما ۴ نفر هستند که هیچ کدامشان اهل این استان نیستند. در ضمن همه‌شان از لحاظ تحصیلی کم از تخیه‌ها ندارند. بگذارید با چند جمله کوتاه با این جوانان جهادگر کمی بیشتر آشنا شوید:

۱ حامد فرزانه او دکتری مهندسی مکانیک، عضو علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان و رئیس هیئت مدیره خیریه و اصالتاً اهل مشهد است. او در بحث‌های فناوری و حوزه انرژی‌های خورشیدی و بادی فعالیت می‌کند. یکی از کارهایی که اکنون زیر نظر او در حال انجامش هستیم، طراحی توربین بادی خانگی کوچک است که بالای پشت‌بام هر خانه‌ای می‌توان نصب کرد و از انرژی بادی برای رفع نیازهای افراد استفاده کرد.

۲ جواد یوسفی عضو دیگر این گروه که به همراه خانواده‌اش از تهران به روستای زهک در نزدیکی زابل مهاجرت کرده، یوسفی است. او کارشناسی آی تی دارد و اکنون در زمینه دامداری فعالیت می‌کند. جواد تجربه زیادی در این خصوص دارد و با کمک او توانسته‌ایم بیش از ۱۲۰ دامداری در استان زیر نظر گروه خیریه‌ای‌مان ایجاد کنیم.

۳ هادی زمانی ثانی او کارشناسی ریاضی از دانشگاه سیستان و بلوچستان دارد و اصالتاً شیرازی است. مایک کار گروه علم و فناوری داریم که کارهای علمی و هدفمند کردن فعالیت‌ها در این گروه انجام می‌شود و او مسئولیت این بخش را بر عهده دارد. طراحی و ساخت دستگاه شیرگیری خرما، دستگاه گردافشان نخل، پرینتر سه بعدی، شیردوش دام سبک و... در جمله فعالیت‌های این گروه است که به شدت در این خطه از کشور، کاربردی محسوب می‌شود.

۴ جواد کیخا او کارشناسی ارشد کارآفرینی از دانشگاه تهران دارد و اصالتاً زاهدانی است. کیخا مسئول پروژه‌های روستاهای چابهار است که مسئولیت کارآفرینی در قسمت دام سبک، گیاهان دارویی و مرغ محلی در روستاهای مذکور با وی بوده و به خوبی از عهده این کار برآمده است.

مشاغل خانوادگی راه می‌اندازیم

مدیر عامل خیریه جهت درباره تلاش‌شان برای حل مشکلات مادی مردم در این روستا هم با نگاهی جالب و متفاوت می‌گوید: «ما هسته خانواده را مدنظر داریم و روی آن متمرکزیم. بنابراین مشاغل خانوادگی را اندازی می‌کنیم که کل خانواده درگیرش شوند و به کار تعلق بیشتری پیدا کنند مانند دامداری... در حوزه خانم‌ها به طور تخصصی هم کارگاه پارچه‌بافی سنتی را اندازی کردیم که اکنون ۱۶ نفر عضو آن به صورت ثابت هستند. همچنین ما در این مدت توانستیم ۳۰۰ شغل پایدار ایجاد کنیم. پایداری مشاغل ایجاد شده برای ما اهمیت دارد. کار ما این طور نیست که صرفاً راه‌اندازی یک واحد اشتغال‌زایی و کسب و کار کوتاه مدت باشد بلکه مداومت آن مهم است.»

برای اشتغال‌زایی، دام را خریدیم و به مردم دادیم

زراعت‌کن در خصوص کارهای ایجاد شده در این استان توسط گروه خیریه‌اش بیان می‌کند: «ما به طور تخصصی روی مشاغل روستایی مانند کشاورزی، دامداری، بسته‌بندی و فرآوری خرما، پرورش مرغ خانگی، گلخانه، صنایع دستی، پارچه‌بافی سنتی و لبنیات سنتی کار می‌کنیم. مثلاً در بحث دامداری ما از مردم خواستیم با مصالحی که در اختیارشان گذاشته‌ایم، جایگاه نگهداری دام را بسازند یا اگر از قبل دارند آن را به سازی کنند. دام بانژاد خوب و با بهره‌وری بالا به کمک خیران دیگر خریداری کرده و به مردم تحویل داده‌ایم. همچنین علوفه و خدمات دام پزشکی را در اختیارشان قرار دادیم. بعد از رسیدن به سود دهی، طی بازه‌های ۹ ماهه هزینه‌هایی را که برایشان انجام دادیم از آن‌ها کسر می‌کنیم تا مبلغ تسهیلات اولیه تسویه شود. پس از آن ماسرکشی و نظارت فنی روی روند فعالیت آن‌ها را ادامه می‌دهیم تا پیشرفت کارشان متوقف نشود.»

دغدغه‌ای که ما را دور هم جمع کرد

اوبابیان این که همه‌چیزها به خاطر دغدغه‌ای که داشتند در این گروه جمع شده‌اند و هیچ سودیانیف مالی متوجه اعضای این گروه نیست، درباره دلایل مهاجرت به این استان و پذیرفتن این همه سختی می‌افزاید: «صرفاً کار جهادی و عشق خدمت به مردم، دلیل ما برای کوچ و مهاجرت از شهرمان به روستاهای محروم است. دل‌کنند از شغل و پست و مقام‌های قبلی یک دلیل دارد، آن هم دغدغه‌مندی و حس مسئولیتی است که در برابر تک مردم کشور عزیزمان داریم.»

هیچ وقت از این تصمیم ام‌پشیمان نشدم

او در پایان گلایه‌ای هم از بعضی مسئولان و افراد دارومی‌گوید: «متأسفانه از سوی نهادهای مختلف سنگ اندازی‌هایی در کار ما شده است. مادر این مسیر طعنه‌زاد شنیدیم و وصله‌های زیادی به ما چسبانندند. این تهمت‌ها از سمت مردم نیست و متأسفانه از سمت برخی نهادهاست. فکر می‌کنم دلیل این بی‌مهری‌ها این است که نتایج موفقیت‌آمیز ما مهر تأییدی بر نا کارآمدی خودشان است. آن‌ها می‌بینند ما بادیست خالی کارهایی را انجام دادیم که آن‌ها با در دست داشتن امکانات نتوانستند». زراعت‌کن در پاسخ به این سوال که آیا از تصمیم‌اش برای مهاجرت به این استان در این سال‌ها پشیمان شده یا نه؟ می‌گوید: «نه خسته شده‌ام و نه پشیمان. هنوز هم عاشق خیلی از دوستانم هستم. همه ما اعضای اصلی به صورت خانوادگی به این جا کوچ کرده‌ایم و این فقط به خاطر ایجاد ایخند رضایت مردم است.»

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

یکشنبه ۲۶ بهمن ۱۳۹۹

۲ رجب ۱۴۴۲ • ۱۴ فوریه ۲۰۲۱

شماره ۳۰۵۹۸

۱۸۱۸

زندگی سلام

را در سایت Zendegisalam.ir

دنبال کنید

با اسکن این کیوآر کد وارد سایت زندگی سلام شوید

